

[Hauberg.]

hvis Opførelse der gives Statstilskud i Henhold til Skoleloven, skal stilles til Raadighed for Undervisning af og Oplysning for alle Kommunens Beboere, kan man jo udmærket forstaa Kommunalbestyrelsernes Ønske om at faa det hele ordnet efter en samlet Plan, saaledes at Bygning af Gymnastiksale, Indlæg af Vand til Haandvask, Indretning af Boldspil- og Idrætspladser o. lign. alt sammen maa vente, til man har faaet udarbejdet samlede Planer over hele Kommunens Skolebyggeri, som det kræves i Henhold til den nye Skolelov. Da Krigen kom, var man sikkert mange Steder godt i Gang med Udarbejdelse af Planer til den nye Skolelovs Gennemførelse; mange, mange Møder over hele Landet om Skolesagen var et tydeligt Bevis paa det store Arbejde, der var i Gang paa dette Omraade, men da Krigen kom, gik det meste af dette omfattende Arbejde i Staa; Kommunalbestyrelserne fik mange andre Opgaver at beskæftige sig med, og da Fremtiden tegnede sig uvis, ønskede Kommunalbestyrelserne ganske naturligt at se Tiden lidt an, da nye Skoleordninger som Regel vil medføre øgede økonomiske Forpligtelser for Kommunens Skatteydere. I langt de fleste Købstæder havde man allerede gennemført de Krav, Skoleloven stillede, hvorimod disse Krav saa godt som ingen Steder var opfyldt i Landkommuner. Den nye Skolelov er derfor i første Række en Lov, der angaar Landkommunerne.

Efter at man nu i et Par Aar har set, at Indtægterne i Landkommunerne har holdt sig godt sammenlignet med andre Indtægter, er man i mange Landkommuner igen begyndt at interessere sig for Skolernes nye Ordning, og det er klart, at denne Interesse øges betydeligt, naar Vilkaarene for Gennemførelsen bedres, og det er netop det, man tilstræber ved det foreliggende Forslag. Den Lov, vi gennemførte i Fjor om de forhøjede Tilskud, gik ud paa, at disse forhøjede eller fordoblede Tilskud kun kunde udbetales til de Arbejder, der blev paabegyndt efter 1. November 1940, og som blev fuldført inden 1. Oktober 1942. Nu søger man yderligere at udskyde dette sidste Tidspunkt til 1. April 1943. Set fra et landkommunalt Synspunkt — og det er, som jeg allerede har nævnt, Landkommunerne, der i særlig Grad har Forhold til den nye Skolelovs Krav — maa det sikkert indrømmes, at der er vist rimelige Hensyn, saaledes at Landkommunerne nu trygt kan gaa i Gang med Forandringerne af deres Skoleforhold. Da Skoleloven i 1937 blev vedtaget,

kunde Tilskuddet til den enkelte Skole kun udgøre et samlet Beløb paa 17 500 Kr. Nu kan det, naar der indrettes Læsestue og Lokaler til Ungdomsundervisning, udgøre i alt 46 000 Kr. Men det fremgaar af Bemærkningerne til Lovforslaget, at Undervisningsministeren som et Led i Regeringens Foranstaltninger til Fremme af Beskæftigelsen har faaet Finansudvalgets Tilslutning til en Bevilling — ud over det nævnte betydelige Tilskud — paa 10 Mill. Kr., der kan ydes i Tilskud til de Kommuner, der fremmer Nyordningen af deres Skolevæsen ved bygningsmæssige Foranstaltninger. Alt i alt vil disse Bestemmelers Gennemførelse betyde, at de Kommuner, der gennemfører Nyordninger af deres Skolevæsen inden den 1. April 1943, kan opnaa 46 000 Kr. i Forrentningstilskud og andre 46 000 Kr. i direkte Bygningstilskud.

Baade af undervisningsmæssige og beskæftigelsesmæssige Grunde vil jeg gerne anbefale Lovforslaget, og det er mit Indtryk, at de Vilkaar og Betingelser, der bydes Landkommunerne til at faa deres Skoleforhold ordnet efter den nye Skolelov, nu er af en saadan Art, at det er fuldt forsvarligt at gaa i Gang med de paakrævede Forandringer.

Jeg vil ogsaa gerne føje til, at de ekstra Tilskud, der nu er stillet til Raadighed, er begrænset til 1. April 1943, og at Kommunalbestyrelserne i Henhold til Loven dog skal have alle Foranstaltningerne gennemført senest 1. April 1948. Saa nu gælder det sikkert om, at Landkommunerne for Alvor kommer i Gang.

Med disse Bemærkninger anbefaler jeg Lovforslaget til velvillig og hurtig Behandling.

Arnth Jensen: Jeg skal afholde mig fra at komme nærmere ind paa det ærede Medlem Hr. Haubergs Betragtninger angaaende den landkommunale Tryghed ved Skolebyggeri i Øjeblikket. Jeg tror, det er forskelligt for de forskellige Kommuner; i hvert Fald ved jeg, at adskillige endnu ser med Betænkelighed paa de Udgifter, som Byggeriet vil forvolde. Men jeg indrømmer samtidig over for den højtærede Minister, at der fra Statens Side er gjort en Indsats for at lette Skolelovens Gennemførelse, og det Lovforslag, der her foreligger, har jo samme Hensigt.

Paa mit Partis Vegne kan jeg anbefale Lovforslagets hurtige Gennemførelse. Skulde der kunne rejses en Indvending imod det, maatte det være, at Tidsfristen maaske burde være længere end det foreslaaede